

Dobra praktyka
w zakresie walidacji efektów uczenia się

Estonia

Kwalifikacja „Opiekun dziecięcy”

Dobra praktyka w zakresie walidacji efektów uczenia się. Estonia. Kwalifikacja „Opiekun dziecięcy”

Na podstawie ekspertyzy autorstwa Salome Virkus

Redakcja:

Karolina Kwiatosz, dr Marcin Trepczyński, Iwona Gmaj, Elżbieta Łanik

Instytut Badań Edukacyjnych

ul. Górczewska 8

01-180 Warszawa

tel. (22) 241 71 00; www.ibe.edu.pl

Wzór cytowania:

Instytut Badań Edukacyjnych (2018). *Dobra praktyka w zakresie walidacji efektów uczenia się. Estonia. Kwalifikacja „Opiekun dziecięcy”*. Warszawa: Instytut Badań Edukacyjnych.

© Copyright by: Instytut Badań Edukacyjnych, Warszawa 2018

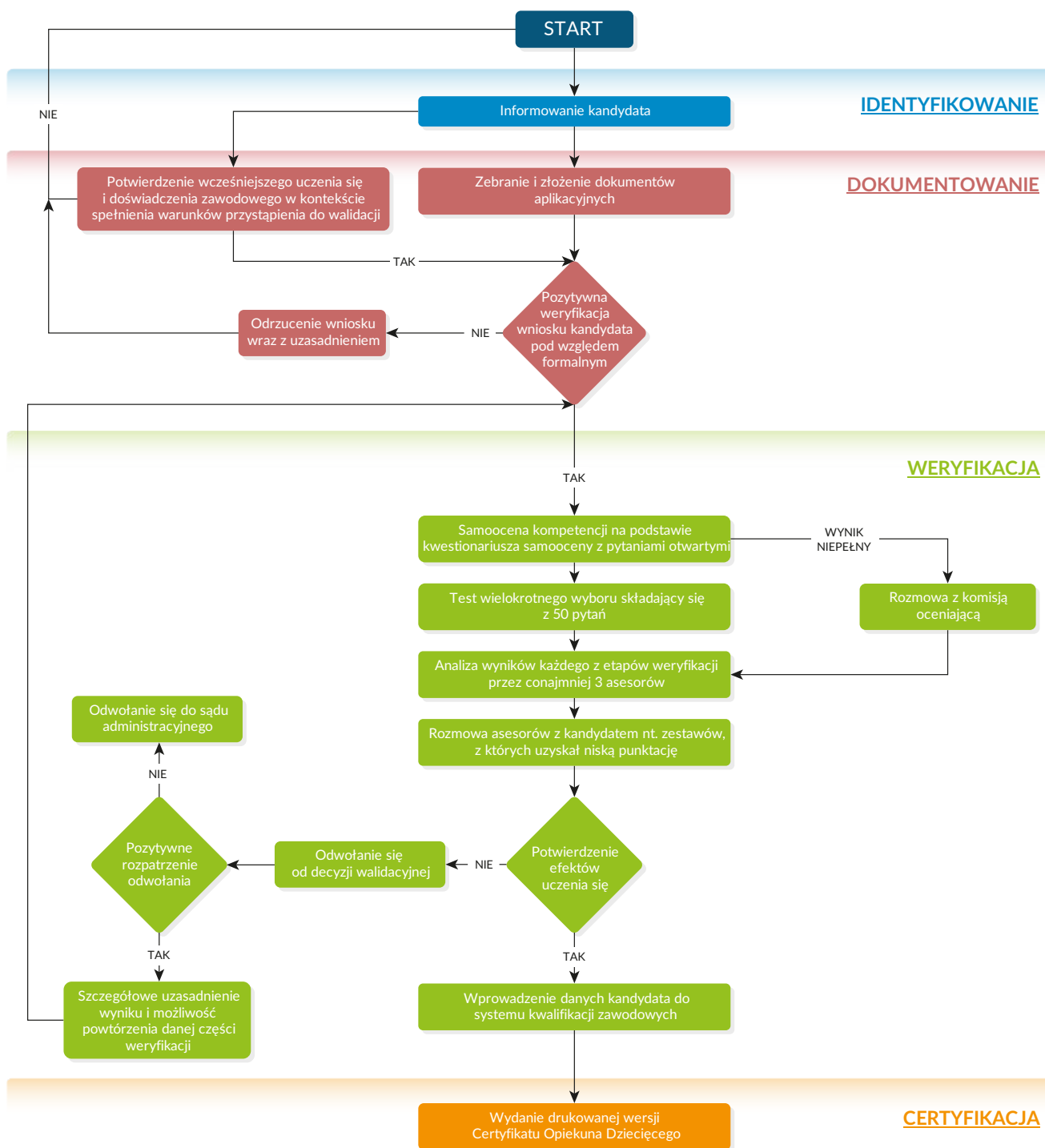
ISBN 978-83-66612-24-2

Publikacja współfinansowana przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach projektu *Wspieranie realizacji I etapu wdrażania Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji na poziomie administracji centralnej oraz instytucji nadających kwalifikacje i zapewniających jakość nadawania kwalifikacji*.

Egzemplarz bezpłatny

Spis treści

1. Kraj, nazwa instytucji	5
2. Strona internetowa instytucji	5
3. Nazwa kwalifikacji, której dotyczy dobra praktyka	5
4. Krótki opis procesu walidacji	5
5. Szczegółowy opis procesu walidacji	5
5.1. Identyfikowanie	5
5.2. Dokumentowanie	6
5.3. Weryfikacja	7
5.4. Certyfikowanie	8
6. Metody walidacji	8
6.1. Samoocena kompetencji	8
6.2. Test	9
6.3. Rozmowa	9
7. Rezultaty walidacji	9
8. Zasoby kadrowe	9
8.1. Wymagania wobec członków komitetu ds. kwalifikacji zawodowych	9
8.2. Wymagania wobec członków komisji oceniającej	10
9. Warunki organizacyjne i materialne	10
9.1. Ramy czasowe	11
9.2. Warunki organizacyjno-materialne	11
10. Zapewnienie jakości walidacji	11
10.1. Zewnętrzne zapewnianie jakości	11
10.2. Wewnętrzne zapewnianie jakości	12
10.3. Prawo do odwołania się od decyzji kończącej walidację	13
11. Finansowanie	13
11.1. Uzyskiwanie kwalifikacji na podstawie uczenia się pozaformalnego i nieformalnego	13
11.2. Uzyskiwanie kwalifikacji w ramach edukacji formalnej	13
12. Kontekst funkcjonowania dobrej praktyki	14
12.1. Powstanie estońskiego systemu kwalifikacji	14
12.2. Estońskie Stowarzyszenie Pracy Socjalnej	14
12.3. Wyzwania systemu i jego dalszy rozwój	14
12.4. Placówka kształcenia zawodowego jako instytucja walidująca	15
12.5. Standard kompetencji zawodowych dla kwalifikacji Opiekun dziecięcy	15
Komentarze	18

1. Kraj, nazwa instytucji

- Estonia
- Eesti Sotsiaaltöö Assotsiatsioon

2. Strona internetowa instytucji

<http://www.eswa.ee>

3. Nazwa kwalifikacji, której dotyczy dobra praktyka

„Opiekun dziecięcy” (est. Lapsehoidja)

4. poziom Estońskiej Ramy Kwalifikacji (est. Eesti kvalifikatsiooniraamistik - EKR; ang. Estonian Qualifications Framework - EstQF)

4. poziom Europejskiej Ramy Kwalifikacji (European Qualifications Framework - EQF)

4. Krótki opis procesu walidacji

Przed przystąpieniem do walidacji kandydat składa w instytucji walidującej wniosek i dokumenty wskazane w standardzie kompetencji zawodowych. Są one przekazywane do komitetu ds. kwalifikacji zawodowych, który ocenia, czy zostały spełnione kryteria wstępne oraz czy kandydat może zostać dopuszczony do weryfikacji. Nie przewiduje się rozbudowanych etapów identyfikowania i dokumentowania. Na etapie weryfikacji sprawdzane są wyłącznie efekty uczenia się wymienione w standardzie kompetencji zawodowych. w przypadku kwalifikacji „Opiekun dziecięcy” ocenę można przeprowadzać w języku estońskim lub rosyjskim.

Weryfikacja składa się z trzech części:

- samoocena kompetencji – dokonuje jej kandydat, wypełniając kwestionariusz;
- test wielokrotnego wyboru – rozwiązywany w wersji elektronicznej, składający się z 50 pytań;
- rozmowa – odbywa się jedynie w przypadku, gdy kandydatowi nie udało się wykazać odpowiedniego poziomu kompetencji, ale osiągnął pewien minimalny poziom określony dla kwalifikacji; etap ten ma rozstrzygnąć ostatecznie, czy kandydat przejdzie pomyślnie weryfikację.

Weryfikację przeprowadza komisja oceniająca, w której skład wchodzi co najmniej trzech asesorów. Komisja sporządza protokół oceny, w którym znajdują się wyniki każdej części oraz wynik końcowy. Na podstawie protokołu komitet ds. kwalifikacji zawodowych podejmuje decyzję walidacyjną.

Weryfikacja przebiega nieco inaczej w przypadku osób uczących się w placówkach kształcenia zawodowego. Wówczas niektóre kompetencje są oceniane już w ramach nauki w szkole i w trakcie realizacji stażów zawodowych, które są częścią programu nauczania (więcej na ten temat w sekcji 12.4 w części *Placówka kształcenia zawodowego jako instytucja walidująca*).

5. Szczegółowy opis procesu walidacji

5.1. Identyfikowanie

W ramach walidacji dla tej kwalifikacji instytucja nie oferuje kandydatowi wsparcia doradcy w zakresie identyfikowania efektów uczenia się. Zapewnia jedynie informacje umożliwiające samodzielną identyfikację zakresu posiadanych kompetencji.

Informowanie kandydata za pośrednictwem strony internetowej

Decydując się na przystąpienie do walidacji, kandydat ma możliwość zapoznania się z informacjami publikowanymi przez instytucję prowadzącą walidację na jej stronie internetowej, dotyczącymi m.in. warunków przystąpienia do weryfikacji i standardów kompetencji zawodowych. Następnie składa wniosek, który jest rozpatrywany pod względem formalnym.

Instytucja walidująca ma obowiązek opublikowania na swojej stronie internetowej.

- danych kontaktowych instytucji,
- informacji o rodzajach kwalifikacji, które nadaje wraz ze standardami kompetencji zawodowych,
- warunków przystąpienia do walidacji,
- wykazu dokumentów, które musi złożyć kandydat,
- wzoru formularza wniosku o przystąpienie do walidacji i innych dokumentów (np. życiorys, wniosek o potwierdzenie wcześniejszego uczenia się i doświadczenia zawodowego, wzór listu referencyjnego),
- terminów składania dokumentów i przeprowadzania weryfikacji,
- wysokości opłaty za złożenie wniosku,
- opisu procesów walidacji i certyfikowania,
- standardów oceny (szczegółowych informacji o etapach oceny, metodach itp.),
- składu komitetu ds. kwalifikacji zawodowych.

Estońskie Stowarzyszenie Pracy Socjalnej, które przeprowadza walidację dla kwalifikacji *Opiekun dziecięcy*, publikuje również wskazówki dotyczące wypełniania dokumentów i kwestionariusza samooceny, udostępnia przykładowe pytania z testu, szczegółowy opis warunków przystąpienia do weryfikacji (np. zakres wymaganego szkolenia).

5.2. Dokumentowanie

Instytucja nie oferuje kandydatowi wsparcia doradcy również w zakresie dokumentowania efektów uczenia się, które nie jest w tym przypadku potrzebne, ponieważ na etapie weryfikacji nie przewiduje się stosowania metody analizy dowodów i deklaracji. Przewiduje się natomiast zebranie i złożenie przez kandydata dokumentów aplikacyjnych świadczących o spełnianiu warunków przystąpienia do weryfikacji, ich ocenę formalną oraz – w niektórych przypadkach – rozpatrzenie wniosku o potwierdzenie wcześniejszego uczenia się i doświadczenia zawodowego, ale w tym zakresie również nie przewidziano wsparcia.

Zebranie i złożenie dokumentów aplikacyjnych

Kandydat chcący przystąpić do weryfikacji powinien spełnić następujące kryteria wstępne:

- mieć ukończone 18 lat,
- mieć wykształcenie na poziomie szkoły średniej,
- odbyć szkolenie z udzielania pierwszej pomocy (minimum 16 godzin w ciągu ostatnich trzech lat),
- ukończyć staż zawodowy w zakresie opieki nad dzieckiem (na poziomie 4 EQF) w ramach edukacji formalnej lub kurs zawodowy w ramach edukacji pozaformalnej (oba przypadki muszą obejmować szkolenie praktyczne),
- nie mieć chorób zakaźnych,
- nie mieć prawnych ograniczeń odnośnie do pracy z dziećmi.

Spełnienie tych kryteriów jest sprawdzane na podstawie następujących dokumentów dostarczonych przez kandydata:

- kopii dokumentu tożsamości,
- dyplomu ukończenia szkoły średniej,
- certyfikatu ukończenia szkolenia w zakresie udzielania pierwszej pomocy,
- świadectwa ukończenia nauki w placówce kształcenia zawodowego lub dyplomu (certyfikatu) poświadczającego ukończenie szkolenia zawodowego w ramach edukacji pozaformalnej,
- zaświadczenia lekarskiego o braku chorób zakaźnych,
- zaświadczenia o niekaralności,

- wypełnionego formularza wniosku o przystąpienie do walidacji,
- listu referencyjnego od opiekuna stażu zawodowego lub instruktora szkoleniowego,
- wypełnionego kwestionariusza samooceny (na jego podstawie opiera się pierwszy etap oceny).

Ocena formalna dokumentów aplikacyjnych

Komitet ds. kwalifikacji zawodowych ocenia dokumenty aplikacyjne złożone przez kandydata. Na ich podstawie decyduje, czy kandydat spełnia kryteria wstępne i czy może przystąpić do walidacji.

Rozpatrzenie wniosku o potwierdzenie wcześniejszego uczenia się i doświadczenia zawodowego w kontekście spełnienia warunków przystąpienia do walidacji

Jeżeli kandydat nie odbył stażu zawodowego lub nie ukończył wymaganej ścieżki edukacji formalnej, to może złożyć wniosek o potwierdzenie wcześniejszego uczenia się i doświadczenia zawodowego. W tym dokumencie przedstawia dowody świadczące o nabyciu efektów uczenia się właściwych dla kwalifikacji *Opiekun dziecięcy* w ramach uczenia się nieformalnego (np. dowody na znajomość literatury fachowej, udział w kursach internetowych) lub przedstawić swoje doświadczenie zawodowe. Komitet ds. kwalifikacji zawodowych poddaje te dowody szczegółowej ocenie i stwierdza, czy kandydat w wystarczającym stopniu spełnia warunki przystąpienia do walidacji.

Odrzucenie z uzasadnieniem w przypadku niespełnienia wymogów

Jeżeli nie uda się spełnić kryteriów wstępnych, a wniosek o potwierdzenie wcześniejszego uczenia się i doświadczenia zawodowego zostanie rozpatrzony negatywnie, to kandydat nie zostanie dopuszczony do walidacji w wybranym terminie. Komitet ds. kwalifikacji zawodowych pisemnie uzasadnia powody odrzucenia, a opłata za proces jest zwracana na konto kandydata. Ma on prawo do ponownego złożenia wniosku w kolejnym terminie.

5.3. Weryfikacja

Komisja oceniająca traktuje szczegółowe opisy zestawów efektów uczenia się podane w standardzie kompetencji zawodowych jako kryteria oceny (więcej na ten temat w sekcji 14 w części *Standard kompetencji zawodowych dla kwalifikacji Opiekun dziecięcy*).

Poprzez opisanie działań w kwestionariuszu samooceny oraz udzielenie odpowiedzi na pytania testu wielokrotnego wyboru kandydat musi wykazać, że nabył wszystkie efekty uczenia się właściwe dla danej kwalifikacji. Rozmowa jest prowadzona tylko w przypadku, gdy kandydat nie uzyskał wystarczającej liczby punktów na etapie oceny kompetencji i służy wyeliminowaniu przypuszczenia, że było związane z brakiem kompetencji kandydata.

Komisja analizuje uzyskane wyniki i w przypadku niskich ocen może odbyć dodatkową rozmowę z kandydatem.

Po zakończeniu weryfikacji komisja oceniająca przygotowuje protokół, w którym znajdują się wyniki uzyskane w każdej części oraz wynik końcowy, w którym określa się, czy kandydat przekroczył próg punktów wymagany dla kwalifikacji, co oznacza potwierdzenie osiągnięcia przez kandydata efektów uczenia się.

Opierając się na propozycjach komisji oceniającej, komitet ds. kwalifikacji zawodowych podejmuje ostateczną decyzję o nadaniu kwalifikacji – nie ingeruje w ocenę asesora, a jedynie potwierdza, że weryfikacja została przeprowadzona zgodnie z procedurą. Jeśli nie uda się potwierdzić posiadania wszystkich zestawów efektów uczenia się składających się na kwalifikację lub jeśli kandydat nie osiągnął wymaganej liczby punktów, wówczas instytucja walidująca przygotowuje pisemne uzasadnienie negatywnej decyzji walidacyjnej. Rekomenduje się, aby do dokumentacji z procesu walidacji załączać wskazówki dotyczące możliwych ścieżek rozwoju zawodowego i edukacyjnego przeznaczone dla osób, którym nie udało się zdobyć kwalifikacji. Dobrą praktyką jest przekazywanie informacji zwrotnych także tym kandydatom, którzy zakończyli walidację pozytywnym wynikiem.

Każdy kandydat ma prawo do złożenia odwołania do komitetu ds. kwalifikacji zawodowych w ciągu 30 dni od otrzymania wyniku walidacji. Rezultatem procedury odwoławczej powinno być dojście stron do porozumienia. w przypadku pozytywnego rozpatrzenia odwołania, kandydat ma możliwość powtórzenia danej części etapu weryfikacji.

Jeśli nie da się go osiągnąć, kandydat może się odwołać do sądu administracyjnego (zob. sekcja 11, część *Prawo do odwołania się od decyzji kończącej walidację*).

5.4. Certyfikowanie

Wydanie certyfikatu

Po podjęciu decyzji o nadaniu kwalifikacji administrator komitetu ds. kwalifikacji zawodowych wprowadza dane kandydata do rejestru systemu kwalifikacji zawodowych.

Estoński Urząd ds. Kwalifikacji, który prowadzi rejestr, wydaje certyfikat kwalifikacji w imieniu instytucji walidującej. Kandydat otrzymuje certyfikat w ciągu 30 dni od wydania decyzji. w przypadku kwalifikacji *Opiekun dziecięcy* jest on ważny przez pięć lat. Obecnie wszystkie certyfikaty są wydawane w formie papierowej. Opracowanie certyfikatu w wersji elektronicznej jest planowane na najbliższe lata.

Odnowienie certyfikatu

Po pięciu latach od wydania certyfikatu następuje ponowna weryfikacja kompetencji. Odbyna się ona na podstawie dokumentów potwierdzających spełnienie kryteriów odnowienia certyfikatu.

Osoba ubiegająca się o odnowienie certyfikatu powinna wykazać, że:

- nie minęło więcej niż 12 miesięcy od upływu terminu ważności certyfikatu,
- w ciągu ostatnich trzech lat wzięła udział w szkoleniu z udzielania pierwszej pomocy (trwającym minimum 16 godzin),
- nie ma chorób zakaźnych,
- nie ma prawnych ograniczeń odnośnie do pracy z dziećmi,
- w ciągu ostatnich pięciu lat wzięła udział w szkoleniu zawodowym trwającym co najmniej 120 godzin (zorganizowanym przez dowolnego organizatora),
- ma co najmniej trzyletnie doświadczenie w pracy z dziećmi w wieku 0–7 lat nabyte w ciągu ostatnich pięciu lat.

Spełnienie tych kryteriów skutkuje ponownym nadaniem kwalifikacji i wydaniem certyfikatu. Tę procedurę powtarza się co pięć lat. Odróżnia to certyfikaty nadawane w ramach walidacji uczenia się nieformalnego i edukacji pozaformalnej od certyfikatów nadawanych w ramach edukacji formalnej, które mają bezterminowy okres ważności.

6. Metody walidacji

Ponieważ w ramach walidacji dla kwalifikacji *Opiekun dziecięcy* nie przewiduje się wsparcia kandydata w zakresie identyfikowania i dokumentowania efektów uczenia się, omówione zostały wyłącznie metody stosowane na etapie weryfikacji:

- samoocena kompetencji,
- test,
- rozmowa.

6.1. Samoocena kompetencji

Kwestionariusz samooceny zawiera pytania otwarte odnoszące się do określonych zestawów efektów uczenia się opisanych w standardzie kompetencji zawodowych, na przykład:

1. Wspieranie otoczenia rozwojowego dziecka:

- *Jakie są główne zagrożenia dla bezpieczeństwa dziecka? Podaj przykłady.*
- *W jaki sposób zapewniam bezpieczeństwo otoczenia, w którym rozwija się dziecko?*
- *W jaki sposób zapewniam przyjazną atmosferę w otoczeniu?*
- *Jakie są najbardziej charakterystyczne oznaki krzywdzenia dzieci? Gdzie można się zwrócić w przypadku ich wykrycia?*
- *Jakie są najważniejsze zasady higieny? w jaki sposób przestrzegam tych zasad?*
- *Jakie sytuacje z mojego doświadczenia świadczą o tym, że spotkałem(-am) się z takimi sytuacjami i potrafię sobie z nimi radzić?*
- *Dlaczego wspieranie otoczenia rozwojowego jest ważne dla Opiekuna dziecięcego?*

Kandydat odpowiada na nie opisowo, prezentując swoją wiedzę i umiejętności świadczące o nabyciu efektów uczenia się z danego zestawu. Samoocena obejmuje zazwyczaj 3–4 strony znormalizowanego maszynopisu (czcionka Times New Roman rozmiar 12 z pojedynczym odstępem między wierszami). Za odpowiedzi na pytania dotyczące zestawów 1, 2 i 8 kandydat może otrzymać od 0 do 4 punktów, za odpowiedzi dotyczące zestawów 3–6: od 0 do 2 punktów, a za dodatkowy zestaw 7 – od 0 do 5 punktów.

Uzyskanie co najmniej 10 punktów oznacza zaliczenie pierwszej części weryfikacji. Jeśli kandydat chce udowodnić nabycie kompetencji związanych z opieką nad niemowlętami, to musi uzyskać co najmniej 3 punkty na podstawie odpowiedzi na pytania dotyczące zestawu 7.

6.2. Test

Test składa się z 50 pytań wielokrotnego wyboru. Są one zgrupowane w bloki tematyczne, a test jest przygotowywany w języku estońskim oraz rosyjskim i jest rozwiązywany na platformie elektronicznej. Aby go zaliczyć, kandydat musi osiągnąć określoną liczbę punktów z każdego bloku pytań. Na przykład zaliczenie części dotyczącej pierwszej pomocy gwarantuje udzielenie 4 poprawnych odpowiedzi spośród 6 pytań. Wyższa liczba punktów uzyskana w jednym bloku nie rekompensuje niższego wyniku z innego.

6.3. Rozmowa

Rozmowa jest prowadzona tylko w przypadku, gdy kandydat nie uzyskał wystarczającej liczby punktów na etapie oceny kompetencji i odbywa się tego samego dnia co test. Po ocenie kwestionariusza samooceny komisja oceniająca przekazuje kandydatowi szczegółowe informacje o liczbie punktów uzyskanych w odpowiedzi na każdy zestaw efektów uczenia się. Rozmowa dotyczy tylko tych zestawów, w których nie udało się uzyskać wymaganej liczby punktów. Dzięki temu kandydat wie z wyprzedzeniem, czy czeka go rozmowa z komisją i które aspekty będą omawiane.

Rozmowę przeprowadza trzech asesorów. Jest to metoda posiłkowa i służy wyeliminowaniu przypuszczenia, że niezaliczenie pierwszej części weryfikacji było związane z brakiem kompetencji kandydata.

7. Rezultaty walidacji

Komentarz

W wyniku pozytywnego wyniku weryfikacji zostaje nadana cała kwalifikacja *Opiekun dziecięcy*. Oznacza to, że kandydatowi udało się potwierdzić posiadanie pierwszych sześciu zestawów efektów uczenia się. Dwa ostatnie zestawy (dotyczące opiekowania się niemowlęciem i kompetencji ogólnych) nie są obowiązkowe. Jeśli kandydat przedstawi dowody na posiadanie tych kompetencji i zostanie to potwierdzone w ramach weryfikacji, to na certyfikacie zostanie ujęta dodatkowa uwaga. Jednak nawet bez niej kandydatowi zostanie nadana cała kwalifikacja.

8. Zasoby kadrowe

8.1. Wymagania wobec członków komitetu ds. kwalifikacji zawodowych

Kompetencje członków komitetu ds. kwalifikacji zawodowych zostały określone w przepisach dotyczących walidacji. Muszą się w nim znaleźć przedstawiciele różnych grup interesariuszy danego obszaru kwalifikacji: specjalistów, pracodawców, trenerów, stowarzyszeń zawodowych.

Wymaga się, aby co najmniej 2/3 członków miało związek z rynkiem pracy (pracodawcy i specjaliści), a nie więcej niż 1/3 stanowili trenerzy i organizatorzy szkoleń. Spełnienie tych wymagań i utrzymanie wysokiego poziomu przygotowania członków komitetu ds. kwalifikacji zawodowych leży w gestii instytucji walidującej. Członkom tego komitetu nie stawia się jednak specyficznych wymagań odnośnie do poziomu wykształcenia ani długości czy rodzaju doświadczenia zawodowego – interesariusze mają swobodę wyznaczania swoich przedstawicieli.

W przypadku kwalifikacji *Opiekun dziecięcy* kandydatury zatwierdza Sektorowa Rada Umiejętności ds. Opieki Społecznej. Ma ona również prawo wydawać rekomendacje odnośnie do rekrutacji członków komitetu ds. kwalifikacji zawodowych.

Komitet ds. kwalifikacji zawodowych jest odpowiedzialny za:

- ustalanie i zatwierdzanie metod, zasad i standardów weryfikacji,
- powoływanie członków komisji oceniającej (asesorów),
- dopuszczanie kandydatów do walidacji,
- podejmowanie decyzji o nadaniu kwalifikacji.

8.2. Wymagania wobec członków komisji oceniającej

Przepisy dotyczące walidacji określają również wymagania odnośnie do kompetencji członków komisji oceniającej. Musi ona składać się z co najmniej trzech asesorów (wyjątkowo testy wypełniane online mogą być oceniane przez jednego asesora). w komisji może znaleźć się jeden trener (nauczyciel) szkolący w zakresie opieki społecznej; dopuszcza się ponadto, aby jeden członek komisji był związany z kandydatem relacjami zawodowymi. Zazwyczaj instytucje walidujące mają bardziej restrykcyjne wymagania wewnętrzne i nie zezwalają na to, aby kandydata i asesora łączyły relacje zawodowe.

Wszyscy asesory muszą łącznie posiadać:

- kompetencje wymienione w standardzie kompetencji zawodowych danej kwalifikacji oraz
- wiedzę na temat walidacji i systemu kwalifikacji.

Ponadto wymaga się, aby 2/3 członków komisji oceniającej miało związek z rynkiem pracy i ukończyło szkolenie dotyczące walidacji zorganizowane przez instytucję walidującą. Estoński Urząd ds. Kwalifikacji prowadzi dodatkowe szkolenia dla asesorów, które służą poprawie jakości walidacji i ujednoliceniu zasad oceniania w ramach różnego typu kwalifikacji.

Asesory są powoływani przez komitet ds. kwalifikacji zawodowych i muszą ściśle przestrzegać procedur i standardów weryfikacji przez niego zatwierdzonych. Instytucja walidująca określa wewnętrzne wymagania wobec członków komisji oceniającej. w przypadku kwalifikacji *Opiekun dziecięcy* wymaga się, aby wszyscy asesory mieli wykształcenie wyższe, ale nie określono obszaru specjalizacji. Często także rekomenduje się, aby członkowie komisji oceniającej posiadali certyfikat kwalifikacji, którą walidują.

Komisja oceniająca jest odpowiedzialna za:

- przeprowadzanie bezstronnej oceny, zgodnie z zasadami i standardami określonymi przez komitet ds. kwalifikacji zawodowych,
- przygotowanie i złożenie protokołów z weryfikacji oraz zaproponowanie komitetowi ds. kwalifikacji zawodowych wyniku oceny każdego kandydata.

9. Warunki organizacyjne i materialne

Komentarz

9.1. Ramy czasowe

Proces walidacji dla kwalifikacji *Opiekun dziecięcy* może trwać około czterech miesięcy od złożenia wniosku do wydania certyfikatu. Na złożenie wniosku przeznaczają się zazwyczaj co najmniej 30 dni, jednak Estońskie Stowarzyszenie Pracy Socjalnej wydłuża ten okres do 60 dni. w przypadku wykrycia braków formalnych we wniosku lub dokumentach pracownicy tej instytucji udzielają kandydatowi wskazówek dotyczących wypełniania formularzy lub proszą o uzupełnienie dokumentacji.

Weryfikacja kwestionariusza samooceny trwa około dwóch tygodni. Asesorzy oceniają go zdalnie, korzystając z narzędzi internetowych, w których dokumenty są bezpiecznie przechowywane. Wyniki również są ogłaszane w formie elektronicznej. Dzięki temu kandydaci bardzo szybko dowiadują się, czy udało się im zaliczyć tę część, czy będą musieli przygotować się do rozmowy.

Test i rozmowę przeprowadza się tego samego dnia. Wyniki są ogłaszane w ciągu siedmiu dni razem z decyzją komitetu ds. kwalifikacji zawodowych odnośnie do wyniku walidacji. Następnie uzyskane wyniki wpisuje się do rejestru systemu kwalifikacji zawodowych. Certyfikat kwalifikacji jest doręczany w ciągu 30 dni od wydania decyzji walidacyjnej.

9.2. Warunki organizacyjno-materialne

Podmiot, który stara się o status instytucji walidującej, musi udowodnić, że spełnia warunki organizacyjno-materialne niezbędne do przeprowadzania walidacji danej kwalifikacji. Może na przykład wykazać, że zawarł umowy najmu na korzystanie z obiektów, w których będzie przeprowadzana weryfikacja lub korzysta z własnego zaplecza biurowego, materiałów i urządzeń.

Zarówno komitet ds. kwalifikacji zawodowych, jak i komisja oceniająca wykonują większość zadań zdalnie, a wszystkie dokumenty dotyczące kandydatów są przygotowywane w wersji elektronicznej. Poczta elektroniczna służy za wygodny środek komunikacji, który wykorzystuje się do głosowania, dyskusowania i podejmowania decyzji.

Od drugiej połowy 2017 roku test wielokrotnego wyboru ma formę elektroniczną. w związku z tym pojawiły się nowe wymagania dotyczące wyposażenia technicznego miejsca, w którym odbywa się ta część weryfikacji. Do przeprowadzenia testu instytucja walidująca wynajmuje sale komputerowe w różnych miejscowościach, gdzie jest przeprowadzana walidacja. Przed przystąpieniem do rozwiązywania testu kandydaci muszą zarejestrować na platformie testowej.

Do przeprowadzenia rozmowy wykorzystuje się sale, nie muszą one spełniać dodatkowych wymagań. Zazwyczaj są to wynajmowane sale szkolne. Podczas tych rozmów nagrywany jest dźwięk, należy więc zadbać o dobrą jakość urządzenia nagrywającego.

10. Zapewnienie jakości walidacji

Komentarz

10.1. Zewnętrzne zapewnianie jakości

Estoński Urząd ds. Kwalifikacji

Od 2015 roku Estoński Urząd ds. Kwalifikacji ma obowiązek przeprowadzania kontroli jakości, a w razie potrzeby – nadzoru administracyjnego nad instytucjami walidującymi. Aby było to możliwe, Urząd stworzył system kontroli jakości, który opiera się głównie na wsparciu i współpracy z instytucjami zaangażowanymi w nadawanie kwalifikacji. w ramach tego systemu co roku przeprowadza się rozmowy na temat zapewniania jakości z przedstawicielami kilku wybranych instytucji walidujących.

Zewnętrzne zapewnianie jakości obejmuje również przegląd dokumentów (instytucja walidująca ma obowiązek przechowywania protokołów spotkań komitetów ds. kwalifikacji zawodowych przez 10 lat; protokoły muszą spełniać określone wymagania).

Po przeprowadzeniu rozmów Estoński Urząd ds. Kwalifikacji może pisemnie przedstawić sugestie służące usprawnieniu procesów. Jednak zarówno udział w rozmowach, jak i zastosowanie się do sugestii jest dobrowolne. Urząd nie ma prawnej możliwości wyegzekwowania wdrożenia zaleceń w instytucji walidującej. Dotychczasowe doświadczenia pokazują, że instytucje są pozytywnie nastawione do kontroli jakości i chętnie podejmują współpracę w celu usprawniania procesów, jeśli nie są obciążone administracyjnym przymusem.

Jeśli jednak instytucja walidująca nie dostosuje się do sugestii dotyczących poprawiania procedur walidacyjnych lub jeśli pojawią się podejrzenia o podejmowanie przez jej pracowników działań niezgodnych z przepisami, to Estoński Urząd ds. Kwalifikacji może wprowadzić nadzór administracyjny. Po rozpoczęciu tej procedury instytucja walidująca ma obowiązek przedstawić wszystkie informacje i dokumenty dotyczące nadawania kwalifikacji, a pisemne sugestie Estońskiego Urzędu ds. Kwalifikacji stają się obowiązującymi przepisami. W skrajnych wypadkach sektorowa rada umiejętności właściwa dla danej kwalifikacji może zawiesić takiej instytucji uprawnienia do przeprowadzania walidacji.

Sektorowe rady umiejętności

Ustawodawstwo regulujące funkcjonowanie estońskiego systemu kwalifikacji i procesów nadawania kwalifikacji jest dość szczegółowe, a poza metodami stosowanymi w walidacji i warunkami organizacyjno-materialnymi nie pozostawia wiele możliwości instytucjom walidującym. Większość aspektów nieuregulowanych w prawie musi zostać zatwierdzona przez sektorową radę umiejętności właściwą dla danego obszaru kwalifikacji, m.in.:

- skład komitetu ds. kwalifikacji zawodowych,
- procedury dotyczące walidacji (np. kryteria wstępne, metody oceny, opis procesu),
- wysokość opłaty za walidację.

Sektorowe rady umiejętności, funkcjonujące w ramach Estońskiego Urzędu ds. Kwalifikacji, oceniają konkursy, w których biorą udział podmioty starające się o status instytucji walidującej, a zwycięzcom przyznają go na pięć lat.

W trakcie tej współpracy instytucja walidująca przedstawia sektorowej radzie umiejętności roczne sprawozdania z działalności i finansowania walidacji. Znajdują się w nich informacje na temat liczby kwalifikacji nadanych w danym roku, wykorzystania środków finansowych, liczby odwołań, działań podjętych w celu promowania systemu kwalifikacji, problemów, zagrożeń i propozycje zmian. Niektóre z tych tematów są następnie omawiane podczas zebrań członków rady. Także oficjalne dokumenty wydawane przez instytucje walidujące podlegają zatwierdzeniu sektorowej rady umiejętności.

Koordynatorzy sektorowych rad umiejętności są w stałym kontakcie z instytucjami walidującymi i mają możliwość monitorowania wewnętrznego systemu zapewniania jakości na bieżąco.

10.2. Wewnętrzne zapewnianie jakości

Opiekę nad wewnętrznymi procedurami dotyczącymi jakości walidacji w instytucji walidującej sprawuje komitet ds. kwalifikacji zawodowych. Przed etapem weryfikacji komitet przetwarza dokumenty kandydatów, aby upewnić się, że spełniają oni kryteria wstępne. Ocenę formalną często przeprowadza się z wykorzystaniem narzędzi komputerowych – zarówno w ramach sprawdzania dokumentów, jak i wyjaśniania wątpliwości dotyczących spełniania kryteriów wstępnych przez danego kandydata. Po dyskusji następuje głosowanie i sporządza się protokół z interaktywnego posiedzenia.

Po zakończeniu oceny formalnej komitet ds. kwalifikacji zawodowych zbiera informacje i uwagi od członków komisji oceniającej, aby upewnić się, że weryfikacja została przeprowadzona bezstronnie i zgodnie z określonymi procedurami. W procesie walidacji role komisji oceniającej i komitetu ds. kwalifikacji zawodowych muszą być oddzielone, aby można było zapewnić obiektywność oceny. Z tego powodu ostateczną decyzję o nadaniu kwalifikacji podejmuje komitet ds. kwalifikacji zawodowych, a nie komisja oceniająca.

Informacje zwrotne otrzymane od komisji oceniającej służą komitetowi ds. kwalifikacji zawodowych do ulepszania procedur walidacji, a w razie potrzeby – do dostosowania metod i wykorzystywanych materiałów. w rzeczywistości prawie wszystkie propozycje dotyczące usprawnień i rozwoju składa komisja oceniająca lub administrator tego procesu, a ostateczne decyzje zawsze podejmuje komitet ds. kwalifikacji zawodowych.

10.3. Prawo do odwołania się od decyzji kończącej walidację

Każdy kandydat ma prawo do złożenia odwołania do komitetu ds. kwalifikacji zawodowych w ciągu 30 dni od otrzymania wyniku walidacji. Obie strony muszą postępować zgodnie z procedurą opisaną w ustawie o postępowaniu administracyjnym, która zawiera wzór formularza odwołania i opisuje procedurę odwoławczą (np. podaje terminy udzielenia odpowiedzi). Jeżeli obie strony nie są w stanie dojść do porozumienia, to kandydat może wnieść odwołanie do sądu administracyjnego. w praktyce zdarza się to niezwykle rzadko, a kandydaci i komitety ds. kwalifikacji zawodowych znajdują rozwiązanie możliwe do zaakceptowania przez obie strony. Komitet ds. kwalifikacji zawodowych rozpatruje każdy przypadek odwołania indywidualnie. Może zaproponować kandydatowi powtórzenie wszystkich lub tylko jednej części weryfikacji. Kandydatowi przedstawia się również szczegółowe uzasadnienie negatywnego wyniku.

11. Finansowanie

Komentarz

Instytucja walidująca nie podlega przepisom regulującym szkolnictwo zawodowe, jednak placówki edukacyjne, które mają status instytucji walidującej, muszą przestrzegać przepisów dotyczących walidacji danej kwalifikacji. Wspomniana niezależność dotyczy m.in. wysokości stawek za walidację, co wpływa na rozbieżności w kosztach walidacji prowadzonej w ramach edukacji formalnej i pozaformalnej. w przypadku edukacji formalnej niektóre kompetencje są oceniane w trakcie nauki, a weryfikacja uczniów różni się od weryfikacji kandydatów przystępujących do walidacji uczenia się pozaformalnego i nieformalnego.

11.1. Uzyskiwanie kwalifikacji na podstawie uczenia się pozaformalnego i nieformalnego

W tym przypadku kandydat ponosi wszelkie koszty związane z oceną i nadaniem kwalifikacji. Instytucja walidująca ustala budżet przeznaczony na przeprowadzenie walidacji i przedstawia go do zatwierdzenia Sektorowej Radzie Umiejętności ds. Opieki Społecznej. Obejmuje on następujące wydatki:

- koszty pracy komitetu ds. kwalifikacji zawodowych, komisji oceniającej i personelu administracyjnego,
- wynajem obiektów na potrzeby weryfikacji,
- koszty administracyjne,
- wydanie certyfikatu.

W przypadku *Opiekuna dziecięcego* kandydat składający wniosek wnosi opłatę wysokości 100 euro; opłata za odnowienie certyfikatu po pięciu latach od nadania kwalifikacji wynosi 32 euro. Instytucja walidująca nie może udzielać zniżek wynikających z przynależności do określonego stowarzyszenia, jednak niektóre zrzeszenia zawodowe częściowo pokrywają koszty walidacji swoich członków.

11.2. Uzyskiwanie kwalifikacji w ramach edukacji formalnej

Weryfikacja uczniów jest finansowana przez Ministerstwo Edukacji i Badań. Od 2018 roku wszystkie osoby uczące się w publicznych placówkach kształcenia zawodowego są zobowiązane do przystąpienia do walidacji po zakończeniu nauki, a przed wydaniem świadectwa. w ubiegłych latach uczniowie mieli możliwość przystąpienia do walidacji w instytucji walidującej daną kwalifikację w ciągu jednego roku od ukończenia nauki. Obecnie uzyskanie certyfikatu jest warunkiem wstępnym ukończenia szkoły zawodowej.

Maksymalny koszt oceny uczniów szkoły zawodowej został określony w rozporządzeniu ministra ds. edukacji. Weryfikacja dotycząca kwalifikacji *Opiekun dziecięcy* jest traktowana jak egzamin teoretyczny, a nie praktyczny (ponieważ podczas oceny nie korzysta się z narzędzi lub materiałów właściwych dla miejsca pracy), a maksymalny koszt nie przekracza 32 euro.

12. Kontekst funkcjonowania dobrej praktyki

12.1. Powstanie estońskiego systemu kwalifikacji

W 1997 roku jedno ze stowarzyszeń pracodawców zainicjowało tworzenie estońskiego systemu kwalifikacji. Cztery lata później powołano Estoński Urząd ds. Kwalifikacji. Jest to prywatny podmiot, którego początkowo głównym zadaniem było nadzorowanie procesu rozwijania, a następnie wdrażania systemu kwalifikacji. w 2007 roku Ministerstwo Edukacji i Badań ustaliło cel tworzenia systemu kwalifikacji: rozwój zrównoważonego, elastycznego, zgodnego z międzynarodowymi standardami systemu kwalifikacji, opartego na efektach uczenia się, odpowiadającego potrzebom osób uczących się przez całe życie oraz społeczeństwa i gospodarki opartej na wiedzy. w 2008 roku powstała Estońska Rama Kwalifikacji, a od 2011 roku, gdy zakończył się okres przejściowy, wszystkie standardy kompetencji zawodowych są tworzone na podstawie tej ramy.

Obecnie w Estonii funkcjonuje 14 sektorowych rad umiejętności (np. ds. opieki zdrowotnej, IT i telekomunikacji, kultury, edukacji, leśnictwa), 107 instytucji walidujących i 17 placówek edukacyjnych, które mają uprawnienia do przeprowadzania walidacji niektórych kwalifikacji.

12.2. Estońskie Stowarzyszenie Pracy Socjalnej

Estońskie Stowarzyszenie Pracy Socjalnej (Eesti Sotsiaaltöö Assotsiatsioon) jest organizacją niekomercyjną, która zrzesza specjalistów sektora pracy socjalnej. Tworzą je dwie organizacje – Rada Dyrektorów Instytucji Społecznych oraz Stowarzyszenie Estońskich Pracowników Socjalnych w Opiece Zdrowotnej – oraz około 450 indywidualnych członków. Celem stowarzyszenia jest m.in. zapewnianie wsparcia pracownikom socjalnym i ochrona ich interesów, promowanie kultury pracy socjalnej, uczestnictwo w kształtowaniu prawa na poziomie krajowym i lokalnym. Stowarzyszeniem zarządza pięcioosobowa rada wybierana na trzyletnią kadencję przez walne zgromadzenie. Estońskie Stowarzyszenie Pracy Socjalnej ma pięć oddziałów regionalnych.

Stowarzyszenie nadaje kwalifikacje od maja 2013 roku. Status instytucji walidującej otrzymało na pięć lat, co oznacza, że w 2018 roku odbędzie się konkurs, podczas którego będzie rywalizować z innymi organizacjami. Publiczny i otwarty konkurs jest administrowany przez Estoński Urząd ds. Kwalifikacji, a zwycięzca zostanie wybrany większością głosów i powołany przez Sektorową Radę Umiejętności ds. Opieki Społecznej.

Estońskie Stowarzyszenie Pracy Socjalnej uzyskało prawo do nadawania następujących kwalifikacji:

- *Pracownik opieki*: na poziomach 3 i 4,
- *Kierownik zakładu opieki społecznej*: na poziomie 6,
- *Opiekun dziecięcy*: na poziomach 4 i 5,
- *Pracownik socjalny*: na poziomach 6 i 7,
- *Pracownik obsługi klienta dla osób z problemami natury psychicznej*: na poziomie 4,
- *Doradca ds. zadłużenia*: na poziomie 6.

W Stowarzyszeniu działa sześć komitetów ds. kwalifikacji zawodowych, które zajmują się poszczególnymi kwalifikacjami; w każdym Komitecie pracuje osoba administrująca procesem nadawania kwalifikacji i funkcjonowaniem danego komitetu ds. kwalifikacji zawodowych.

12.3. Wyzwania systemu i jego dalszy rozwój

Estoński system kwalifikacji zmierza w kierunku oceniania opartego na kompetencjach. Przyjęcie tej perspektywy jest dość trudne, jednak stopniowo zmienia się podejście różnych grup interesariuszy rynku pracy, a coraz więcej instytucji walidujących dostosowuje swoje procedury do wymagań systemu kwalifikacji. Dzięki temu o certyfikaty kwalifikacji mogą ubiegać się osoby, które nabyły kompetencje poprzez doświadczenie zawodowe, pozaformalne szkolenie lub nieformalne uczenie się.

Dalszy rozwój procesu walidacji w Estonii powinien skupić się na etapie weryfikacji. Obecnie od instytucji walidujących oczekuje się obniżenia kryteriów wstępnych (np. rezygnacji z wymagania ukończenia kierunkowych szkoleń trwających określoną liczbę godzin lub ustalania minimalnego doświadczenia zawodowego) oraz dopracowania takich materiałów wykorzystywanych na etapie weryfikacji, które odzwierciedliłyby faktyczny poziom kompetencji kandydata. Korzystne byłoby również wdrożenie procedur służących przenoszeniu osiągnięć (uznawania wcześniejszego uczenia się i doświadczenia zawodowego) w ramach walidacji. w takim wypadku kandydat, który ukończył szkolenie w zakresie określonych kompetencji, nie musiałby ich potwierdzać w ramach weryfikacji – zostałyby one uznane na podstawie dokumentu potwierdzającego zaliczenie szkolenia.

Jednym z głównych celów estońskiego systemu kwalifikacji jest umożliwienie potwierdzenia posiadania kompetencji zawodowych osobom, które zdobyły doświadczenie w inny sposób niż poprzez edukację formalną. Mimo to niektóre komitety ds. kwalifikacji zawodowych podają w kryteriach wstępnych wymóg dostarczenia świadectwa ukończenia danego typu szkoły. Zapisy standardu kompetencji zawodowych *Opiekuna dziecięcego* odwołują się do ustawy o opiece społecznej, zgodnie z którą, aby sprawować opiekę nad dzieckiem, należy mieć albo wykształcenie średnie i doświadczenie w pracy z dziećmi, albo szkolne świadectwo kwalifikacji zawodowej opiekuna dziecięcego. Zmiana tego wymogu leży w gestii Sektorowej Rady Umiejętności ds. Opieki Społecznej.

12.4. Placówka kształcenia zawodowego jako instytucja walidująca

Placówka kształcenia zawodowego działająca w ramach edukacji formalnej również może ubiegać się o prawo do nadawania kwalifikacji swoim uczniom, którzy ukończyli odpowiedni program nauczania oparty o standard kompetencji zawodowych. Aby możliwe było nadawanie tej kwalifikacji, należy spełnić określone wymagania:

- efekty uczenia się wymienione w programie nauczania danego zawodu muszą odpowiadać kompetencjom wymienionym w standardzie kompetencji zawodowych danej kwalifikacji,
- skład komisji oceniającej musi zostać zatwierdzony przez komitet ds. kwalifikacji zawodowych (zasady dotyczące składu komisji oceniających, które opisano w sekcji 10 (w części *Wymagania wobec członków komitetu ds. kwalifikacji zawodowych*), stosuje się również w odniesieniu do szkolnych komisji oceniających),
- program nauczania danej specjalizacji zawodowej musi obowiązywać przez co najmniej sześć lat.

W przypadku *Opiekuna dziecięcego* przyznanie uprawnień do nadawania kwalifikacji leży w gestii Sektorowej Rady Umiejętności ds. Opieki Społecznej. Jeśli wszystkie wymogi zostaną spełnione, to nie ma powodu do odmowy. Placówka edukacyjna mająca status instytucji walidującej może przeprowadzać walidację zgodnie z wytycznymi komitetu ds. kwalifikacji zawodowych odnośnie do metod stosowanych w walidacji i warunków organizacyjno-materialnych (szkoła musi się do nich dostosować). Proces walidacji w ramach edukacji formalnej różni się od walidacji uczenia się pozaformalnego i nieformalnego ze względu na to, że część kompetencji uczniów sprawdza się podczas realizowania programu nauczania. Certyfikaty nadawane w ramach edukacji formalnej mają bezterminowy okres ważności, co odróżnia je od certyfikatów nadawanych w ramach walidacji uczenia się pozaformalnego i nieformalnego, które są ważne przez pięć lat.

12.5. Standard kompetencji zawodowych dla kwalifikacji *Opiekun dziecięcy*

Efekty uczenia się *Opiekuna dziecięcego* zostały określone w standardzie kompetencji zawodowych, który został opublikowany w rejestrze estońskiego systemu kwalifikacji zawodowych. Na ich podstawie dokonuje się weryfikacji kompetencji w ramach procesu walidacji. Ocenie nie podlegają kompetencje niezwiązane z kwalifikacją, o którą ubiega się kandydat.

Standardy kompetencji zawodowych są wypracowywane przez grupy ekspertów Estońskiego Urzędu ds. Kwalifikacji (Estonian Qualifications Authority, Kutsekoda) i zatwierdzane przez sektorowe rady umiejętności właściwe dla danego obszaru kwalifikacji. Instytucja walidująca odpowiada za opracowanie materiałów służących do weryfikacji efektów uczenia się wymienionych w standardzie kompetencji zawodowych.

Pierwszy standard kompetencji zawodowych *Opiekuna dziecięcego* powstał w 2007 roku. Co pięć lat dokument jest poddawany przeglądowi, a nową wersję przekazuje się do zatwierdzenia Sektorowej Radzie Umiejętności ds. Opieki Społecznej. Najnowszy standard *Opiekuna dziecięcego* został opublikowany w rejestrze systemu kwalifikacji zawodowych 13 grudnia 2016 r.

Standard kompetencji zawodowych służy dwóm celom:

- jest punktem odniesienia do tworzenia programów nauczania w placówkach kształcenia zawodowego (lub uniwersytetach),
- jest podstawą do oceny kompetencji osób kształcących się w ramach edukacji formalnej lub kandydatów ubiegających się o nadanie kwalifikacji w ramach walidacji uczenia się nieformalnego i pozaformalnego.

Dzięki temu, że standard kompetencji zawodowych jest wykorzystywany w edukacji formalnej i pozaformalnej, możliwe jest zapewnienie jakości certyfikatów nadawanych w ramach różnych ścieżek uczenia się. Osoby, które zakończyły walidację pozytywnym wynikiem i uzyskały certyfikat kwalifikacji *Opiekun dziecięcy* posiadają te same kompetencje, co absolwenci szkoły zawodowej.

W standardzie kompetencji zawodowych *Opiekuna dziecięcego* zostały określone następujące zestawy efektów uczenia się:

1. Wspieranie otoczenia rozwojowego dziecka:

- Tworzenie bezpiecznego i przyjaznego otoczenia;
- Ocenianie i zapobieganie czynnikom ryzyka;
- Dostrzeganie nadużyć;
- Dbanie o dom i czystość;
- Korzystanie z urządzeń gospodarstwa domowego zgodnie z wymogami bezpieczeństwa;

2. Wspieranie rozwoju dziecka:

- Wspieranie rozwoju umiejętności dziecka: zabawowych, poznawczych, edukacyjnych, społecznych i związanych z samodzielnością;
- Wspieranie rozwoju języka i mowy;
- Dostrzeganie osobowości i rozwoju dziecka;
- Wspieranie rozwoju wartości i zasad dobrego zachowania u dziecka;
- Planowanie, przeprowadzanie i analizowanie zabaw i aktywności;
- Wspieranie kreatywności dziecka;

3. Wspieranie rozwoju umiejętności związanych z samodzielnością u dziecka:

- Wspieranie rozwoju umiejętności związanych z samodzielnością;
- Uczenie i wspieranie samodzielnego jedzenia;
- Wspieranie rozwoju umiejętności samoregulacji;

4. Promowanie zdrowia dziecka:

- Kontrolowanie stanu zdrowia dziecka;
- Określanie czynników zdrowotnych dziecka i zapobieganie zagrożeniom;
- Podejmowanie działań promujących zdrowie;
- Opiekowanie się chorym dzieckiem w środowisku domowym;
- Opiekowanie się chorym dzieckiem w placówce opiekuńczej;
- Opiekowanie się dzieckiem z przewlekłą chorobą;
- Zapewnianie wyżywienia dla dziecka wymagającego specjalnej diety;
- Udzielanie pierwszej pomocy;

5. Współpracowanie z rodzicami lub opiekunami:

- Uczenie się i szanowanie pochodzenia dziecka i jego rodziny;

- Angażowanie rodziców lub opiekunów w codzienne czynności;
- Komunikacja i przekazywanie informacji zwrotnych rodzicom lub opiekunom;

6. Opiekowanie się dzieckiem ze specjalnymi potrzebami:

- Zbieranie informacji o specjalnych potrzebach dziecka;
- Planowanie i podejmowanie aktywności;
- Tworzenie troskliwego i tolerancyjnego środowiska;
- Projektowanie warunków do rozwoju fizycznego, w tym wsparcie z wykorzystaniem pomocy medycznych;
- Wspieranie potencjału rozwojowego i mocnych stron;

Fakultatywnie:

7. Opiekowanie się niemowlęciem:

- Pielęgnacja niemowląt;
- Wspieranie rozwoju niemowlęcia;

8. Kompetencje ogólne:

- Kompetencje językowe;
- Kompetencje cyfrowe;
- Etyka pracy;
- Nastawienie na cel;
- Samodzielny rozwój zawodowy.

W standardzie kompetencji zawodowych każdy z tych zestawów został szczegółowo opisany, np.:

1. Wspieranie otoczenia rozwojowego dziecka:

Tworzenie bezpiecznego i przyjaznego otoczenia:

Tworzy atmosferę bezpieczną i przyjazną dla rozwoju z uwzględnieniem indywidualnych cech, wieku i potrzeb dziecka.

lub

2. Wspieranie rozwoju dziecka:

Dostrzeganie osobowości i rozwoju dziecka;

Opisuje osobowość i rozwój dziecka: wspólnie z rodzicami lub opiekunami wspiera rozwój pozytywnej samooceny i poczucia własnej wartości, zgodnie z podejściem skupionym na dziecku; wspiera aktywność i zabawę podejmowane przez dziecko indywidualnie oraz w małej grupie; ceni tradycje kultury estońskiej i szanuje wartości innych kultur.

W standardzie kompetencji zawodowych można określić oczekiwany poziom przygotowania kandydata (np. wymagany poziom wykształcenia lub doświadczenia zawodowego). Komitet ds. kwalifikacji zawodowych, który ustala kryteria wstępne przystąpienia do walidacji, musi przestrzegać tych wymogów, ale ma możliwość ich dookreślania (np. jeśli w standardzie kompetencji zawodowych postawiono wymóg udokumentowania „doświadczenia zawodowego”, to komitet ds. kwalifikacji zawodowych może wymagać udokumentowania „dwóch lat doświadczenia zawodowego”). w standardzie *Opiekuna dziecięcego* takim wymaganiem jest posiadanie wykształcenia średniego. Komitet ds. kwalifikacji zawodowych nie może jednak ustalić wyższych wymagań (np. posiadania wykształcenia wyższego).

Komentarze

---

kandydatowi zostanie nadana cała kwalifikacja

W przypadku tej kwalifikacji nie ma możliwości nadania kwalifikacji dotyczącej tylko części zestawów. w Estonii istnieją jednak kwalifikacje, które można nabywać etapowo. Wówczas w certyfikacie zaznacza się, że kandydat potwierdził jedynie część kompetencji wymienionych w kwalifikacji. Nadanie całej kwalifikacji lub części jej zestawów nie ma związku ze ścieżką kształcenia (edukacja formalna, edukacja pozaformalna), długością uczenia się ani innymi czynnikami związanymi ze sposobem nabywania kompetencji lub doświadczenia przez kandydata.

środek komunikacji, który wykorzystuje się do głosowania, dyskusowania i podejmowania decyzji

Cyfryzacja procesu weryfikacji została przeprowadzona we współpracy z fundacją Innove (działającą w ramach Ministerstwa Edukacji i Badań). Wykonawca przygotował sześciominutowy film wprowadzający do środowiska cyfrowego: tutaj: <https://www.youtube.com/watch?v=RK7Pbm8sX7c&feature=youtu.be>

wymagania dotyczące wyposażenia technicznego miejsca

Ustala je dostawca oprogramowania służącego do przeprowadzania testów; dotyczą one danych technicznych urządzeń, które mogą być wykorzystywane do rozwiązywania testu (np. komputer osobisty, minimum 4 GB pamięci, czytnik dowodów tożsamości do identyfikacji kandydata, przeglądarka internetowa odpowiedniego typu i w odpowiedniej wersji, zasilanie elektryczne, internet kablowy).

rozmowy na temat zapewniania jakości

Rozmowy grupowe z przedstawicielami Estońskiego Stowarzyszenia Pracy Socjalnej, w którym jest nadawana kwalifikacja Opiekun dziecięcy, przeprowadzono jesienią 2015 roku. Wśród uczestników znaleźli się członkowie zarządu odpowiedzialni za walidację, koordynatorzy procesu, członkowie komitetu ds. kwalifikacji zawodowych i asesory. Do placówek kształcenia zawodowego, w których jest przeprowadzana weryfikacja tej kwalifikacji, został wysłany kwestionariusz w celu zebrania opinii na temat współpracy z Estońskim Stowarzyszeniem Pracy Socjalnej.

koszty administracyjne

Są to koszty korzystania z zaplecza biurowego, materiałów i urządzeń w trakcie walidacji. Nie powinny one przekraczać 10% całkowitego budżetu przeznaczonego na przeprowadzenie walidacji.

Instytucja walidująca nie może udzielać zniżek wynikających z przynależności do określonego stowa...

W Estonii pracodawcy ani inni interesariusze nie pokrywają kosztów walidacji. Niektóre komitety ds. kwalifikacji zawodowych zgodziły się pracować bezpłatnie lub za symboliczną opłatę, aby weryfikacja była przystępna dla większej liczby osób. Bywa jednak, że pracodawcy zwracają koszty walidacji swoich pracowników, ale nie jest to powszechna praktyka.

uzyskanie certyfikatu jest warunkiem wstępnym ukończenia szkoły zawodowej.

Nie dotyczy to uczniów średniej szkoły zawodowej (odpowiednika polskiego technikum).